

Leerlijnenpakket Schriftelijke taal Leerroute 3	
Boekoriëntatie	Leerjaar
Herkent een boek en weet dat er een verhaal in staat.	1
Wijst plaatjes aan op een bladzijde.	1
Slaat de bladzijden van een boek één voor één om.	1
Bekijkt prenten in boekjes samen met de leerkracht.	1
Begrijpt dat illustraties en tekst samen een verhaal vertellen.	2
Luistert geboeid naar een voorleesverhaal in een één op één situatie.	2
Wijst genoemde woorden aan op plaatjes in een boek.	2
Luistert geboeid naar een voorleesverhaal in een groepje.	3
Wijst op kleine details van plaatjes in het boek.	3
Pakt met regelmaat een boek om zelf in te kijken of te lezen.	4
Voorspelt aan de hand van de omslag (het plaatje) van een boek een onderwerp uit het boek.	4
Kiest aan de hand van het plaatje op de omslag zelf de boeken uit die hem aanspreken.	4
Legt een boekje of plaatje goed dat op zijn kop ligt	4
Stelt vragen over het verhaal om het beter te begrijpen.	5-6
Benoemt het verschil tussen een waar gebeurd verhaal en een sprookje.	7-8
Voorspelt aan de hand van de omslag of het een leesboek of een informatief boek betreft.	extra
Benoemt het verschil tussen een verhaal en poëzie.	extra
Leest boeken in zichzelf.	extra
Benoemt het verschil tussen een waar gebeurd verhaal en een fictief verhaal.	extra
Technisch lezen: temporele orde waarneming	
Zegt een reeks van 3 woorden in de goede volgorde na.	3
Benoemt het laatste woord van een zin of een reeks.	4
Benoemt het eerste woord van een zin of een reeks.	4
Wijst een bepaalde letterpositie in een woord aan (een kruisje zetten in het hok waar je de letter hoort).	5-6
Benoemt de eerste klank van een woord.	5-6
Benoemt de laatste klank van een woord.	5-6
Herkent een trefwoord in een reeks of verhaal.	2
Geeft aan of twee woorden hetzelfde zijn	2
Herkent afzonderlijke woorden in een zin (legt een blokje voor ieder woord).	2
Technisch lezen: auditieve discriminatie	
Herkent een klank in reeks losse klanken.	3
Herkent dezelfde klank in twee woorden.	3
Rijmt op een éénlettergrepig woord (bus – kus).	4
Benoemt het laatste woord van een zin of reeks	5-6
Benoemt het eerste woord van een zin of reeks	5-6
Technisch lezen: visuele discriminatie	
Herkent eenvoudige lijnfiguren (op bijv. kleurplaten)	1
Wijst grote verschillen tussen plaatjes aan.	1
Herkent details in een afbeelding.	2
Combineert een zwart-wit voorstelling van een voorwerp met een gekleurde afbeelding hiervan	2
Herkent een (afwijkende of gelijke) letter tussen andere letters en in woorden (duidelijk verschil).	3
Herkent een bepaald woord tussen andere woorden.	3
Herkent een bepaalde letter tussen (gelijke en andere) letters en in woorden (gering verschil).	4

Geeft in een reeks van vier symbolen aan welk symbool hetzelfde is als het voorbeeld	4
Geeft in een reeks van vier plaatjes aan welk plaatje anders is	4
Geeft verschil aan tussen twee afbeeldingen, waarvan bij één afbeelding iets is weggelaten	4
Geeft in een reeks van vier gedraaide plaatjes aan welk plaatje hetzelfde is als het voorbeeld	4
Technisch lezen: visuele analyse	
Herkent grafemen van een woord (in een rij losse grafemen het juiste grafeem omcirkelen).	4
Deelt een woord op in losse grafemen.	5-6
Technisch lezen: leesbegrippen	
Wijst aan wat een boek is.	1
Gebruikt de begrippen verhaal/ boek lezen.	2
Wijst de leesrichting aan (links naar rechts).	2
Kent de begrippen: voorste, middelste.	3
Kent de begrippen: woord, zin, regel en bladzijde.	3
Kent de begrippen: daarna, ervoor, volgende, erachter, eerste, tweede, klank, letter.	4
Kent de betekenis van een punt.	5-6
Gebruikt de begrippen: woord, zin, regel en bladzijde.	5-6
Kent de betekenis van een vraagteken.	7-8
Kent de betekenis van een komma en een hoofdletter.	extra
Kent de betekenis van een uitroepteken.	extra
Technisch lezen: auditieve synthese	
Voegt lettergrepen samen tot een nieuw woord.	4
Voegt woorden samen tot een zin.	5-6
Voegt losse klanken van twee- en drie-letterwoorden samen tot een woord.	5-6
Voegt losse klanken van woorden met medeklinkercombinaties samenvoegen tot een woord.	extra
Technisch lezen: visuele synthese	
Leest vlot MKM-wisselrijtjes waarbij het eerste cluster gelijk is.	5-6
Leest vlot MKM-wisselrijtjes waarbij het laatste cluster gelijk is.	7-8
Leest vlot wisselrijtjes met medeklinkercombinaties.	extra
Technisch lezen: klank-teken koppeling	
Leest de eerste 10 grafemen uit de leesmethode.	4
Koppelt het juiste foneem aan het waargenomen grafeem (met bekende grafemen).	4
Koppelt aan elk grafeem het juiste foneem (36 grafemen).	5-6
Technisch lezen: woord- en tekstlezen	
Leest op AVI-Start - instructie	5-6
Leest op AVI-M3 - instructie	7-8
Leest op AVI-M3 - beheersing	extra
Leest op AVI-E3 - instructie	extra
Begrijpend lezen: begrijpend lezen	
Geeft een juiste reactie na het zien van een symbool* van dagelijkse activiteiten (dagritme), personen, voorwerpen (drie verschillende).	1
Geeft een juiste reactie na het zien van alle in de groep gebruikte symbolen* van dagelijkse activiteiten (dagritme), personen, voorwerpen.	2
'Leest' en begrijpt tweewoordzinnen gekoppeld aan dagelijkse situaties met behulp van symbolen.	3
Begrijpt meerwoordzinnen binnen het hier en nu met behulp van symbolen (passend bij belevingswereld).	4
Leert 'lezen' m.b.v. signaalwoorden.	4
Koppelt een zelf gelezen woord of korte zin aan een afbeelding of handeling.	5-6

Legt van losse woordjes een logische zin bij een afbeelding (Jip eet soep).	5-6
Leest een eenvoudige opsomming en begrijpt wat er nodig is (materiaallijst, boodschappenlijst, inpaklijst).	7-8
Koppelt zelf gelezen zinnen aan een concrete situatie.	7-8
Begrijpt een eenvoudige tekst (1 -3 zinnen).	extra
Begrijpt van wie een eenvoudige boodschap afkomstig is en wat de bedoeling ervan is.	extra
Begrijpt het leesdoel van verschillende teksten (koken, zingen, lekker lezen, puzzelen, kopen, meer weten over, waarschuwen, betalen, uitnodigen).	extra
Begrijpt delen van verschillende soorten eenvoudige teksten (alineea).	extra
Houdt een potlood vast met de punt naar beneden.	2
Tekent de vormen korte stok, lange stok en rondje na.	3
Wijst in letters de vormen korte stok, lange stok en rondje aan.	3
Werkt van links naar rechts (zonder begrip van links en rechts).	3
Tekent de vormen open rondje, boogje/poort en kuiltje na.	4
Tekent na het noemen van korte stok, lange stok en cirkel de juiste vorm.	4
Wijst in letters de vormen open rondje, boogje/poort en kuiltje aan.	4
Schrijft de beginletters van de schrijfmethode na.	4
Schrijft met de voorkeurshand.	5-6
Schrijft zijn eigen naam na.	5-6
Schrijft enkele letters bij vrij schrijven.	5-6
Schrijft na het noemen van de beginletters de letters volgens de schrijfmethode.	5-6
Houdt een potlood vast met een pincetgreep (duim en wijsvinger).	7-8
Schrijft zonder voorbeeld zijn eigen naam.	7-8
Schrijft de cijfersymbolen tot en met vijf.	7-8
Houdt een potlood vast met een driepuntspengreep (duim, wijsvinger, middelvinger).	extra
Schrijft alle letters van de schrijfmethode na.	extra
Schrijft de cijfersymbolen 0 tot en met 9 (eigen leeftijd).	extra
Schrijft eigen naam op een lijn.	extra
Schrijft zonder voorbeeld alle letters volgens de schrijfmethode.	extra
Schrijft de letters zonder omkeringen in een eenvoudig woord.	extra
Schrijven: auditieve analyse	
Verdeelt woorden op het gehoor in lettergrepen.	3
Benoemt de eerste en de laatste klank van een woord.	4
'Hakt' MKM-woorden in fonemen.	5-6
'Hakt' MKMM-woorden in fonemen.	7-8
'Hakt' MMKM-woorden in fonemen.	extra
'Hakt' woorden met verschillende medeklinkercombinaties in fonemen.	extra
Schrijven: stellen	
Schrijft zijn eigen naam op een (ansicht)kaart.	7-8
Schrijft een woord bij een afbeelding of eigen werkstuk (bal).	extra
Schrijft losse woorden bij een afbeelding of eigen werkstuk (hond, lief).	extra
Schrijven - spellen	
Schrijft letters (letterdictee).	5-6
Schrijft klankzuivere, een-lettergrepige woorden met tweeteken klanken.	extra
Schrijft woorden met -eer, -oor, -eur.	extra
Schrijft woorden met sch-.	extra
Niet geschreven tussenklank (melk, berg) E3	
Drie medeklinkers (kunst, strik) E3	
sch(r) (school) E3	

ng nk (slang) E3	
f,v,s,z (zeef) E3	
aai, ooi, oei (mooi) E3	
Samengestelde woorden (schooltas) E3	
eer oor eur (beer) E3	
sch(r) (schrik) M4	
ng nk (donker) M4	
aai, ooi, oei (geloei waaier) M4	
Samengestelde woorden (snoeppot) M4	
eer, oor, eur (doorn) M4	
Leerlingen koppelen aan ongeveer 9 letters een klank (b, ij, aa, e, enz.)	5-6
Leerlingen analyseren klankzuivere woorden in afzonderlijke klanken in de juiste volgorde (m/a/n, b/r/oe/k).	5-6
Leerlingen koppelen aan 12 tot 16 letters de juiste klanken (b, ij, aa, e, enz.)	5-6
Cat 1: Klankzuivere MKM woorden van 2 en 3 klanken van medeklinker(s) en klinkers die door 1 letter worden weergegeven (pen, bol).	7-8
Cat 2: Klankzuivere MKM woorden van 2 en 3 klanken van medeklinker(s) en klinkers die door 2 dezelfde letters worden weergegeven (boom, aap).	7-8
Cat 3: Klankzuivere MKM-woorden van 2 en 3 klanken van medeklinker(s) en klinkers die door 2 verschillende letters worden weergegeven (tweeklanken; pijn, huis).	7-8
Cat 4: Klankzuivere woorden met combinatie van 2 medeklinkers vooraan of achteraan (bloem, kast).	7-8
Cat 5: Leerlingen spellen klankzuivere woorden met combinaties van 2 medeklinkers vooraan en achteraan (krant, sport)	extra
Cat 6: Leerlingen spellen woorden met 2 medeklinkers achteraan, die met een tussenklank worden uitgesproken (melk, warm, park).	extra
Cat 7: Leerlingen spellen woorden met meer dan 2 medeklinkers achter elkaar (markt, straat, strik, korst).	extra
Cat 8: Leerlingen spellen woorden met sch(r) (school, schrift).	extra
Cat 9: Leerlingen spellen woorden met -ng en -nk (bank, kring, streng).	extra
Cat 10: Leerlingen spellen samenstellingen met de geleerde woorden uit het aanbod van groep 3 (fietsbel, taalschrift, tuinslang). Deze categorie geeft mogelijkheden tot herhalen van eerdere categorieën 1 t/m 9 indien nodig	extra
Cat 11: Leerlingen spellen woorden met v(f) of z(s) inclusief samenstellingen (vel, zwart, vliegtuig, feestmuts).	extra
Cat 12: Leerlingen spellen woorden met aai, ooi, oei inclusief samenstellingen (nooit, gloeilamp).	extra
Cat 13: Leerlingen spellen woorden met eer, oor, eur inclusief samenstellingen (meer, kleurboek).	extra